

Terug naar Northumbria

Northumbria was in de middeleeuwen een koninkrijk in het noordelijk deel van Engeland en het zuidoostelijk deel van Schotland, begrensd door de riviermonding van de Humber. De letterlijke vertaling is “het volk van de provincie ten noorden van de Humber”

Een kaartje van de middeleeuwse situatie (bron : Ben McGarr)

Hedentendage is Northumbria beperkt tot de regio in noord-oost Engeland grenzend aan Schotland, waarvan de bekendste stad Newcastle upon Tyne is. Na mijn vorige bezoek aan Newcastle, het voorgaande jaar, heb ik al wat geschreven over het belangrijkste historische bouwwerk in deze regio, de muur van Hadrianus. De muur die destijds werd opgetrokken door de Romeinen om het krijgszuchtige volkje van de Picten (de beschilderden) buiten de deur van het Romeinse rijk te houden.

In 2018 werd in Newcastle upon Tyne een toernooitraditie in ere hersteld, de Northumbria Masters, ca. 20 jaar niet gehouden. In de maand februari was het steenkoud in Newcastle, en daardoor wat makkelijker voor te stellen welke ontberingen de Romeinen destijds hebben moeten doorstaan. Gelukkig kreeg ik zelf alleen krijgszuchtigen op het schaakbord te bestrijden en dat ging me niet slecht af.

De organisator Tim Wall, die het toernooi op voortvarende wijze weer op de kalender heeft gezet was ook van zins het evenement te continueren, hartje winter wel te verstaan. Door persoonlijke omstandigheden bleek dat niet haalbaar en zodoende werd het toernooi verschoven naar augustus 2019, en gespeeld onder veel aangename weersomstandigheden dan vorig jaar.

In plaats van de gezellige Engelse pub waar het toernooi in 2018 was gesitueerd en waar het toernooi ook historisch zijn wortels heeft, had men nu behuizing gevonden in het Novotel hotel op slechts drie mijl gelegen van het plaatselijke vliegveld. Als ik de beide toernooien moet vergelijken waren er voors, en tegens. Het weer was onvergelijkbaar aangener, en de speellocatie was veel makkelijker te bereiken (belangrijk bij een toernooi van twee ronden per dag). Nadeel was dat de omgeving buiten de stad niet erg inspirerend is (al is er een uitstekend Italiaans restaurant binnen tien minuten loopafstand), de speelzaal wat ongelukkig was ingedeeld, en het Novotel niet altijd de service bood die ik van die keten gewend ben (zo duurde het na het inchecken een eeuwigheid voordat ik eindelijk een kamer kon betrekken).

Belangrijkste negatieve ervaring was echter een schaaktechnische, het toernooi liep niet goed voor mij. Ik heb er ondertussen een week over kunnen nadenken en ben tot de conclusie gekomen dat het als 60-plusser in een toernooi met twee ronden op een dag, onverstandig is om met krachten te smijten. Tijdens het toernooi heb ik overwogen in de 7e ronde een bye op te nemen (een ronde niet te spelen waar een remise voor wordt gerekend) en achteraf gezien was dat een verstandige keuze geweest, om de batterijen op te laden. Zo zit ik echter niet in elkaar, bij ieder weekendtoernooi confronteer ik Rudy Simons met zijn zaterdagmorgen bye en maak hem duidelijk dat “byes voor schaakmijetjes” zijn... Gezien mijn ervaringen in de laatste drie ronden moet ik die mening misschien toch wat gaan bijstellen ;-)

De eerste twee ronden speelde ik strijdlustige maar lange partijen en won van twee lager gekwalificeerde tegenstanders. Toen stuitte ik op de Nederlandse grootmeester Roeland Pruijssers, notabene de latere toernooi winnaar. Dat je als winnaar ook wat geluk moet hebben, blijkt ten overvloede uit de eerste fase van deze partij.

Prujssers, Roeland (2534) - Welling, Gerard (2307) [B06]

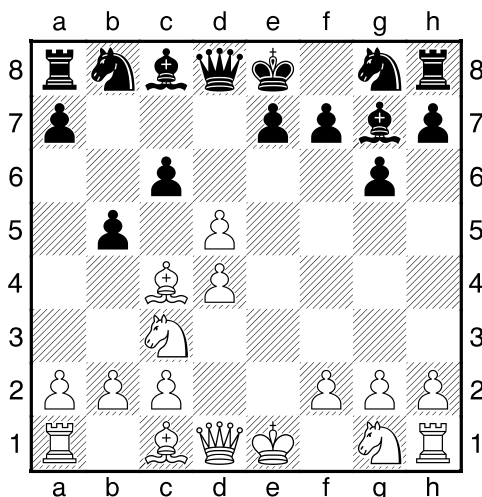
Northumbria Masters (3.4), 24.08.2019

[GW]

1.e4 g6 2.d4 ♘g7 3.♘c3 c6 4.♙c4 d5!?

Hedentendage is 4..d6 5.♙f3 e6 de gebruikelijke manier om deze stelling te verdedigen maar in de jaren 70, toen ondergetekende en vooral Albert de Wit deze verdediging al speelden was de tekstzet relatief populair.

5.exd5 b5

6.♙d3N

Normaliter volgt 6.♙b3 b4 en dan kan wit spectaculair vervolgen met 7.dxc6!?
 (7.♘a4 cxd5± maar solide voor zwart) 7...bxc3 8.♚f3 ♘f6 9.c7 ♚xc7 10.♚xa8 en wit
 wit materiaal maar zwart heeft volop compensatie na 10...0-0! 11.♚f3 ♙b7 12.♚h3
 ♚a5↑

6...b4 7.♘e4 cxd5 8.♘c5 ♘f6 9.a3 bxa3 10.♚xa3 0-0 11.♘f3

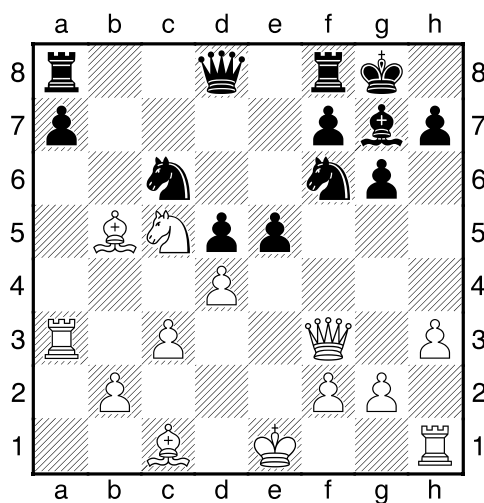
Wit lijkt op het eerste gezicht wat beter te staan maar vergeet dat zwart voor is in ontwikkeling.

11...♙g4 12.h3?!

Beter lijkt achteraf 12.0-0 om 12...♘c6 13.c3 e5 te beantwoorden met 14.♚a4
12...♙xf3 13.♚xf3 ♘c6 14.c3 e5!

Nee, zwart speelt niet de verwachte veilige zetten (met ..e6) maar gebruikt zijn ontwikkelingsvoorsprong op tactische wijze om het initiatief te nemen.

15.♙b5

Vrij snel gespeeld, maar 15.dxe5 ♘xe5 16.♚e2 ♚e8 geeft zwart ook volop dynamische kansen, bijvoorbeeld 17.♙e3 ♘xd3+ 18.♚xd3 d4 19.cxd4 ♘d5 20.0-0 ♘xe3 21.fxe3 ♚xe3!

15...exd4!!♣

Wit is in accuut gevaar

16.♙xc6?!

16.0-0 ♘e5 17.♚e2 dxc3 bijv. 18.♚xe5? ♘e4

16...♚c8?

Een jammerlijke vingerfout die de winstkansen uit handen geeft. Zwart raakt het verkeerde stuk aan, een stuk dat hij wilde zetten na 16...♚e7+ 17.♙f1 (17.♚e2 ♚xc5! 18.♙xa8 ♚e8 19.♚xe8+ ♘xe8-+ met winnend voordeel) en nu pas 17...♚ac8 18.cxd4 ♚xc6♣

17.cxd4 ♚xc6 18.0-0

Natuurlijk niet 18.♚xa7? ♘e4 19.♙e3 ♚b8-+ en wits stelling stort in, wit valt niet opnieuw in de kuil

18...♘e4! 19.♙e3

Indien 19.♚xa7? ♙xd4; of 19.♘xe4 dxe4 20.♚xe4 ♚e6=]

19...♘xc5?

Frustratie door die domme vingerfout had ondertussen de overhand genomen. De winstkansen zijn dan wel verdwenen maar zwart staat nog steeds prima na 19...♔e7; of 19...f5 20.♖xa7? f4

20.dxc5 a5±

En nu moet zwart een inferieure maar wellicht houdbare stelling verdedigen. Dat zou me ondanks de verstoorde psyche goed afgaan, zodat ik rond de 40e zet een remisestelling had bereikt maar een moment van concentratie verslapping deed dat teniet zodat ik deze partij uiteindelijk in 45 zetten zou verliezen.

Mijn strijd lust was door deze “onrechtvaardigheid” echter eerder aangewakkerd en met vechtschaak wist ik uit de volgende drie partijen 2 ½ punt te halen.

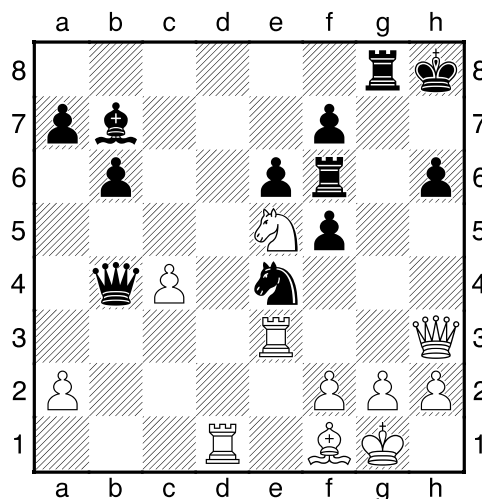
Opmerkelijk genoeg had ik daarmee de latere winnaar Roeland Kruijssers al weer achterhaald, en stond een halfje achter op de hoogste rating houder grootmeester Alexander Donchenko.

Een psychologisch belangrijk moment, een rustmoment inlassen, of voor het allerhoogste gaan? Achteraf had ik objectief moeten zijn en hadden een zetgemiddelde van meer dan 50 zetten en dito vermoeidheid voldoende aanleiding moeten zijn om een middag vrij te nemen. Ten koste van een half punt. Die mogelijkheid bestaat tegenwoordig, dus waarom er niet van profiteren?

Welling, Gerard (2307) - Merry, Alan (2427)

Northumbria Masters (7.3), 26.08.2019

[GW]

De partij is rustig begonnen met 1.d4 c5 2.c3! Maar ondertussen vooral door toedoen van mijn jonge opponent in vuur en vlam geraakt. Zojuist hem ik met b4.. een pion gegeven voor tactische kansen en de kritieke stelling is ontstaan.

27.♘xf7+?!

Met zeeën van tijd op de klok terwijl de tegenstander in grote tijdnood was keek ik natuurlijk wel naar 27.♞d7 hetgeen de winst heel dichtbij brengt (maar enige berekening en zenuwen vergt omdat wit zijn onderste rij opgeeft);

eveneens ijzersterk is 27.♔h4 ♘g5 28.♞d7 waarna we in de postmortem analyse beiden hebben gemist dat het chaotische 28...♙xg2 29.♔xg2 f4 weerlegd wordt door

het koele 30. ♖g4!

27... ♜xf7 28. ♜xe4 ♜g6?!

Eeuwig schaak resulteert na 28... ♙xe4 29. ♚xh6+ ♜h7 30. ♚f6+ ♜hg7 31. ♚h6+, het is dapper maar onverantwoord van de zwartspeler dit uit de weg te gaan met zijn vlag op vallen

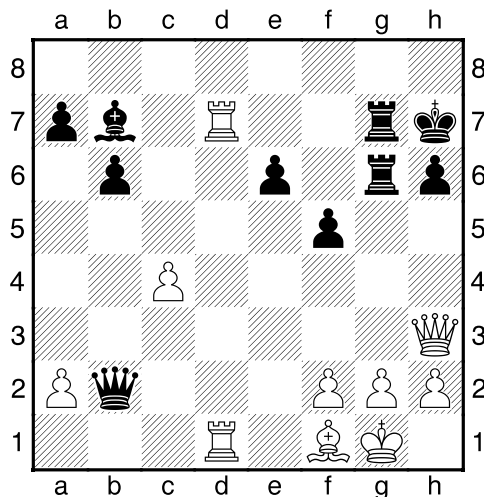
29. ♜ed4 ♜fg7 30. ♜d8+

Of 30.g3 ♙f3 31. ♜1d3 ♙e4 32. ♜d2

30... ♙h7 31. ♜8d7

Pent ♜g7 en verlicht daarmee de druk op g2

31... ♚b2

32. ♚b3??

Zwart heeft nauwelijks 20 seconden op de klok voor de rest van de partij en moet dus verder op increment. Wit moet alleen stabiliseren en wilde dat doen met 32. ♜xg7+ ♜xg7 (32... ♚xg7 33.g3 en de volgende zet komt de dame weer actief in het spel) en dan 33. ♚b3. Na de vingerfout tegen Puijssers bega ik er echter opnieuw één en wel een heel kostbare, ik vergeet eerst te ruilen. Anders zou het gelijk staan maar zwart moet op increment spelen en hopen dat hij met zo weinig tijd de stelling remise kan maken

32... ♙xg2 Een nogal ridicule gang van zaken

0-1

Merry zou mede door deze meevaller later nog gedeeld tweede worden.

Kansen heb ik de laatste twee ronden nog volop gekregen, maar de energie en de concentratie waren op het nulpunt aangeland en ik was niet meer in staat fatsoenlijk en blunderloos te spelen. Zodoende ben ik uiteindelijk op 5 ½ geëindigd, zelfs met een half punt onderscore op het met mijn rating verwachte puntenaantal. Waar ik na zes ronden nog meer dan een half punt boven zat. Een goede les voor een volgend toernooi met een intensief rooster : op tijd rust nemen en niet ten koste van alles maximaliseren !

Gerard Welling